

વિધા, વિનય, વિચાર, વાણી અને વર્તનનો સમન્વય એટલે...

PANCHSHIL

અંક : 119 | વર્ષ : 12 | સપ્ટેમ્બર : 2023 | પેઈજ : 20

સંપાદક : ડૉ. ડી. કે. વાડોદરિયા | સંયોજક : સાક્ષી વાડોદરિયા

પંચશીલ કા રાજા ગણેશ મહોત્સવ

ગણપતી બાપ્પા મોર્યા

શિવનગર મેઈન રોડ, પી.ડી.એમ. કોલેજ કેમ્પસ, ગોડલ રોડ, રાજકોટ. | મો: 8866110011
web: www.panchshilschool.edu.in | Email: info@panchshilschool.edu.in

અવંતિ નગરી. ક્ષિપ્રા નદીને કિનારો. ત્યાં એક રૂપાળો વડલો. એ વડલા નીચે એક સાધુજી ઉતર્યા છે. ઘણા લોકો જાય છે અને સાધુજીની વાતો સાંભળે છે. નગરમાં એક શેઠ રહે. શેઠને એક દીકરો. તેનું નામ અનુપચંદ. એક દિવસની વાત છે. અનુપ ફરવા નીકળ્યો. નગર બહાર નીકળી ગયો. વડ તળે સાધુને તેણે. જોયા દસ વીસ માણસો પણ બેઠેલા. ત્યાં જઈને અનુપ બેઠો બધા માણસો કંઈ પ્રશ્ન પૂછતા. સાધુજી તેને ઉતર આપતા. પૂછી પૂછીને બધા ચાલ્યા ગયા. અનુપ બેસી રહ્યો. સાધુએ પૂછ્યું : ભાઈ, તારે કંઈ પૂછ્યું છે ? અનુપે પૂછ્યું : મારે મનનીય અને સુખી માણસ બનવું છે. સાધુજીએ આમતેમ જોયું. લાકડાનો એક કડકો પડ્યો હતો. તે લઈને અનુપને આપ્યો અને કહ્યું : જા, આ કડકો ચોકમાં દાટજે. અનુપ કાઠી લઈ ગયો નગરમાં. ચોકમાં દાટી દીધો. લોકો આવ્યાને ગયા. લાકડાના કડકાને ઠોકર મારીને ફેંકી દીધો.

અનુપ પાછો સાધુજી પાસે ગયો અને વાત કહી કે લોકોએ ઠોકર ચડાવીને કડકાને ઘૂળમાં ફેંકી દીધો. સાધુજીએ એક મોટો લાકડાનો કડકો આપીને કહ્યું કે આજે ઉભો દાટી દેજે. અનુપ ગયો ચોકમાં તે કડકો દાટ્યો. લોકો આવ્યા ને ગયા કોઈએ લાકડાના કડકાને ઉઠાવીને દૂર ફેંકી દીધો. વળી અનુપે જઈને સાધુજીને તે વાત કરી. સાધુજીએ મોટું એક લાકડું આપ્યું અને કહ્યું કે : આ લાકડું ચોકમાં ખોડી દેજે.

અનુપ તે લાકડું લઈ ગયો. ચોકમાં ખોડી દીધું. તે જોઈને લોકો કહેવા માંડ્યા કે, મૂરખો લાગે છે. કોઈ કહે કે, ગાંડો હશે. એક માણસે હચમચાવીને લાકડું કાઢી લીધું અને ઉઠાવી ગયો. અનુપે આ વાત સાધુજીને કહી. હવે સાધુજીએ કહ્યું કે લાટીમાંથી મોલ જેવું મોટું જાડું લાકડું ચોકમાં ખોડી દે. અનુપ લાટીમાંથી જાડો મોલ લઈ આવ્યો. મજૂરો પાસે ઉડો ખાડો કરાવીને લાકડાનો મોલ તેમાં ખોડી દીધો. લોકો એકઠા થઈને જોવા લાગ્યા. કોઈ કહે કે આ નવી જાતનો ખેલ થવાનો હશે. કોઈ કહે કે, ખેલબેલ કંઈ નથી. અહીં ધજા ખોડવાની હશે. કોઈ કહે કે, કોઈ ઠગારો બનાવટ કરતો હશે. તે પિના આવો નકામો થાંભલો શા માટે ઉભો કરે ?

આમ ઘણી વાતો ચાલી. અનુપે જઈને સાધુજીને કહ્યું. સાધુજીએ કહ્યું : હવે ચોકઠામાં સુંદર ચબૂતરો બનાવ. તેની ઉપર સુંદર એક સ્થંભ ખડો કરી દે. તેની ટોચ પર એક સુંદર મોર જડાવી દે. અનુપે સફેદ આરસના પથ્થરનો ચબૂતરો ચણાવ્યો. તે જોઈને લોકો કહેવા માંડ્યા કે કોઈ દયાળુ દાતા સુંદર ચબૂતરો બંધાવે છે.

તે ચબૂતરા પરચે સરસ થંભ ખડો કરી દીધો, તેની ટોચ પર રૂપાળો મોર જડાવી દીધો. નગરના લોક જોવા માટે એકઠા થવા માંડ્યા. ચબૂતરો જોઈ જોઈને કહે છે કે, વાહ વાહ અનુ નામ ઉદારતા કહેવાય. કેવો સુંદર ચબૂતરો બંધાવ્યો છે. જો ને, કેવો રૂપાળો થાંભલો ખડો દીધો છે ? વળી એ થી ચ રૂપાળો મોર જડ્યો છે. વાહ વાહ આમ જે જૂએ તે વખાણ કરે છે. અનુપે આ વાત સાધુજીને કહી.

સાધુજી બોલ્યા : જો ભાઈ તારે માન, પ્રેમ અને આનંદ મેળવવાં હોય અને સુખથી જીવવું હોય તો રૂપાળા થંભ જેવો થા. લાકડાના કડકા જેવા બનીશ તો ફેંકાઈ જઈશ. મોલ જેવો થઈશ તોય લોકો તને મૂરખો ગણાશે પણ એજ જગાએ રૂપાળો થંભ બનીને ખડો થઈશ તો બધા તારી વાહ વાહ બોલશે. ઉચો થંભ બનાવવા તારે બે જાડા લાકડા લેવા પડ્યાં તેમ તારા સુખી અને માનવંતા થવા માટે એના થાંભલા માટે બે મોડા ટુકડા તારે લેવા પડશે. એનું નામ પિધા અને ઘન છે. પિધા પિનાનું ઘન નકામું છે અને ઘન પિનાની પિધા નકામી છે. એ બંને પૂરેપૂરાં મેળવી લે. તો એ થાંભલો પાકો થયો. પિધા અને ઘન કાચાં હશે તો પેલાં લાકડાનો કડકો લોકોએ ઘૂળમાં દાટી દીધો. તેમ તારીય કશી કિંમત થશે નહીં. પણ પિધા પાકી હશે ઘન પૂરે પૂરું હશે તો બધા તારા વખાણ કરશે, પણ તેને માથે સુંદર મોર નહીં હોય તો થાંભલો બાંડો લાગશે. માથા પિનાના ઘડ જેવો દેખાશે. એ મોર તે ઉદારતા છે. ઘન હોય, પિધા હોય પણ ઉદારતા ન હોય તો સ્વાર્થી

અને મલાઈ દાનજી જેવા માખણિયા માણસો નમતા આવશે, પણ બધા લોકો પ્રેમથી નમશે નહીં. પણ ઉદારતા હશે તો બધા વાહ વાહ બોલશે. પણ બીજા એક વાત યાદ રાખજે કે થાંભલો ઉભો કરવા માટે ઘૂળમાં ખાડો ખોદવો પડે. નાનામાં નાની મજૂરી કરવી પડે છે. તેમ ઘન અને પિધા માટે નાનામાં નાનું કામ કરતા કદી લજાવું નહીં, કામથી કદી થાકવું નહીં. સમજ્યો? સુખી જીવનનો એ ઉપાય છે. અનુપ પગે લાગ્યો. સાધુજીએ આશીષ આપ્યા. અનુપે મહેનતથી પેઢીનું કામ કરવા માંડ્યું.

એક લીલાછમ વૃક્ષ ઉપર લગભગ ૨૦,૦૦૦ પાંદડા હોય છે.

માણસનું મગજ દિવસ કરતાં રાત્રે વધારે સક્રિય હોય છે.

ચિતો દુનિયાનું સૌથી ફાસ્ટ પ્રાણી છે, તેની સ્પીડ કલાકના ૧૧૩ કિલોમીટર છે.

જંગલોમાં સિંહનું આયુષ્ય ૧૨ થી ૧૫ વર્ષનું હોય છે. જ્યારે માનવવસ્તીમાં તેનું આયુષ્ય ૨૫ વર્ષનું હોય છે.

પિમાનની શોધ ૧૯૦૩માં થઈ હતી.

ઉદરનું હૃદય ૧ મિનીટમાં સરેરાશ ૬૩૨ વખત ઘડકે છે. જ્યારે મનુષ્યનું હૃદય ૧ મિનીટમાં ૬૦ થી ૧૦૦ વખત ઘબકે છે.

અંતરીક્ષના સૂટની કિંમત લગભગ ૧૨ મિલીયન ડોલર થાય છે. એટલે કે ભારતીય મુદ્રામાં ૭૫,૨૪,૦૫,૪૦૦ રૂપિયા બરાબર છે.

જિરાફ તેની ૨૧ ઈંચની જીભ વડે તેનાં કાન સાફ કરી શકે છે.

તમારા પગમાં ૨૬ હાડકાં છે.

સરેરાશ માનવ મગજમાં ૭૮ ટકાં પાણી હોય છે.

જો તમે ૧ થી ૧૦૦ સુધીની બધી સંખ્યાઓ સળંગ ઉમેરો (૧ + ૨ + ૩...) તો તે કુલ ૫૦૫૦ થાય છે.

બધાં જંતુઓને ૬ પગ હોય છે.

સાધિજ ઉર્જા 4-A

જેલી ફિશ

પૃથ્વી પર ડાયનોસોર વસતા એ પહેલા પછા અસ્તિત્વ ધરાવતા જેલી ફિશ એક અદ્ભુત છે. છત્રી જેવો દેખાવ ધરાવતું આ પારદર્શી જળચર જીવની ૨૦૦૦ કરતાં વધારે પ્રજાતિઓ છે. કેટલીક જેલીફિશ એટલી પારદર્શક હોય છે કે તેને જોઈ શકાતી પણ નથી. જ્યારે કેટલીક જેલીફિશ લીલા, ગુલાબી, પીળા અને વાદળી રંગોમાં જોવા મળે છે. જેલીફિશના શરીરનો અમુક ભાગ પ્રકાશનું ઉત્સર્જન કરે છે. જેના કારણે તે અંધારામાં પણ ચમકતી દેખાય છે. તેઓ મોટેભાગે ઝૂંડમાં રહે છે. તેમનાં આ ઝૂંડને 'બ્લુજા' કહેવામાં આવે છે.

ગોંડલીયા માહી ૩-A

તમને ખબર છે...!!!

અવકાશમાં દિવસ-રાત
થતાં જ નથી

બિલાડી બેન સૂતા છે
ત્યાં સુધીમાં વાંચી લો...!!!

- સિંહની ગર્જના ૫ કિ.મી. દૂર સુધી સંભળાય છે.
- લીમડાના એક વૃક્ષનું આયુષ્ય ૧૫૦ થી ૨૦૦ વર્ષનું હોય છે.
- અરબી ભાષામાં ઉંટ માટે એક હજારથી પણ વધારે શબ્દ છે.
- જાપાનમાં એક ઝાડ એવું છે કે જેમાંથી સૂરજ આથમવાના સમયે ધુમાડો નિકળે છે.
- હાથી વધારેમાં વધારે ચારથી પાંચ કલાક ઉઘી શકે છે.
- ભારતમાં લક્ષદ્વિપ એક જ એવો વિસ્તાર છે કે જ્યાં એક પણ હિન્દુ મંદિર નથી.
- પતંગિયાની લગભગ ૨૦,૦૦૦ જેટલી જાતી છે.
- આંખો ખૂલી રાખીને તમે છીકના ખાઈ શકો.
- દુનિયામાં ગુલાબના ફૂલની કુલ ૭૯૨ જાતો છે.
- સૌપ્રથમ સાયકલ ભારતમાં ૧૮૯૦ માં બની હતી.
- બ્લુટૂથની શોધ ૧૯૪૨માં સ્વીડીશ કંપનીએ કરી હતી.
- માનવીના શરીરમાં રહેલી તમામ માંશપેસીઓમાં ફક્ત જીભ જ એવી માંશપેસી છે, જે બંને છેડે બંધાયેલી નથી.
- ભારત પાસે સૌથી વધારે વિશાળ દરિયાકિનારો છે.

બાબીયા સ્વેની ૩-A

બાળક માટે માતા-પિતા કેવું-કેવું યોગદાન આપી શકે ?

સંસ્કાર એક એવી અમૂલ્યની મૂલ્યવાન ભેટ છે. તેને ખરીદી શકાતા નથી. તેને તો સમજી તેમજ અનુભવી શકાય છે. તે એક જીવન જીવવાની બિરાદરી છે. તે માનવતાની મૂલ્ય છે, તે વ્યક્તિના જીવનની સૂરત છે. આવા શું સંસ્કારો બાળકને માતા-પિતા, પરિવાર, શિક્ષક, ઘર, શાળાને આજુબાજુના વાતાવરણને આધિન પ્રાપ્ત થતાં હોય છે. સારા મિત્રો પાસેથી પણ સુસંગના સંગરૂપે પ્રદાન થાય છે.

ઉમદા હૃદયપૂર્વક માતૃત્વ પ્રેમ એક બાળક માટે તો સિતાર સમાન હોય. વણતોળી ભૂખમાં પણ એક કણમાં અમીનો ઓડકાર આવી જાય. જ્યાં માતા-પિતા સમંદર છે, ત્યાં બાળક હરગિજ મોતી જ પાકે ? જો કાકરા ગોતવા જઈએ તો આવા બાળકના હાથમાં હીરા જ આવે.

સુસંસ્કારો માત્ર નહીં પરંતુ તે સમજ શક્ષિક યૈચારિક પણ હોવા જરૂરી ઉપર યુક્ત તમામ સંસ્કારો બાળકમાં સિંચન કરવા માટે માતા-પિતાએ પ્રાથમિક વાતાવરણ સજ્જ કરવું જરૂરી તેમજ પોતાએ સજ્જ બની સજ્જ રહેવું જરૂરી આ માટે માતા-પિતાએ શું શું કરવું જરૂરી.

બાળકના જીવનમાં સંસ્કારો આપવા સિદ્ધાંત શોધવામાં ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા પર આધારિત હોય જેટલી પોતાની અપેક્ષા તેનાથી અધિક કાર્ય કરવું જરૂરી. એક માતા-પિતા હોવાના નાતે આપણે બાળક માટે એક ઉદાર અને સમજદાર બની બાળક માટે આદર્શ માતા-પિતા બનવાની જવાબદારી પર ખુદને કેન્દ્રિત કરી પરિસ્થિતિને સુંદર આકર્ષક બનાવવા આપણે ખુદને જ શ્રેષ્ઠ બનાવવા રહ્યા. બાળકનો દષ્ટિકોણ બદલવાના પ્રયત્ન કરતાં પહેલાં પોતાનો દષ્ટિકોણ બદલવો યોગ્ય.

કંઈક મેળવવા પોતાએ શિસ્તબદ્ધ બનવું જરૂરી. બાળકોમાં સંસ્કારોનું સિંચન કરવા તેમજ આજ્ઞાકિત બનાવવા તેને કેટલાક સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું અનન્ય પરિવર્તન સ્વપ્રેરિત હોવાથી તેના માટે પોતે તેમજ બાળકને ખુશ રહેવું જરૂરી ? સૌ પ્રથમ વ્યવહારમાં પોતાનામાં પહેલા ડોકિયું કરવું ઝીણી-ઝીણી ભૂલોની બાદબાકી કરવી. નાનું અસત્ય કાર્ય બાળકને જાણતા ના કરવું. પરિવારના વડીલો સાથે શુદ્ધ વ્યવહાર રાખવો.

જે કાંઈ કરવું તે વિશ્વાસ પૂર્વક દિલથી હાર્ડ-વર્ક કરવું. ૧૦૦ ટકાએ સત્ય છે કે માતા-પિતાની સો શિક્ષક સમાન ગણના હોય તો તેના મૂલ્યને સમજવું હિતાવહ. આપણું હૃદય એ જ બાળકનું હૃદય, બાળક એજ આપણે અને આપણે એજ બાળક.

બાળકોના મિત્રની ખરાઈ કરી સદાચારી મિત્ર એટલે કે કમળ, નહીં કે કાદવ પસંદ કરવો. શેરી વાતાવરણમાં પણ માતા-પિતાનો હિસ્સો હોવો ખરો. બાળકની શાળાની મુલાકાત સમય - સમયે કરતી રહેવી જરૂરી. તેમજ આજના સમયમાં આધુનિક ટેકનોલોજીનો બાળક આડો-અવળો ઉપયોગ ના કરી લે, તે સંસ્કારોનું ઘોવાણ કરી નાખે છે. તે માતા-પિતાની આંખ સામે રહેવું પણ જરૂરી છે. આ ઉપરાંત ઘરમાં ટીવી હોય. કેવા-કેવા દૃશ્યો જોવા તેમજ કેટલો સમય તેની ફાળવણી કરી બંધારણ બાંધવું જરૂરી. કાળજીપૂર્વક જાગૃત અવસ્થામાં રહી દરેક બાબતનું માપદંડ નક્કી કરવું ને પાલન કરવું તે ખૂબ જ અગત્યનું હોવાથી ધ્યાન આપવું.

જેટલા પ્રયત્નો વાતાવરણને સજ્જ કરવા આદરીએ તેટલા ઓછા જ છે. કારણ કે બાળકનું ઘડતર, જડતર, ભણતરનું ચણતર વાતાવરણમાંથી સુસુપ્ત રીતે બાળકમાં સંગ્રહતાવું જાય છે. બાળક અનુકરણથી સંસ્કારો, સુદેવો, સમજ વગેરે પ્રાપ્ત કરે છે. નહીં કે તેને બોધ પાઠ આપવાથી.

માતા-પિતા બાળક પ્રત્યેની જેટલી લાગણી અનુભવે છે. તેનાથી વધારે યોગદાન આપવું તેની ફરજ હોય. માતાનું જો માધુર્ય જેટલું જ મધુર તેટલું જ બાળકમાં સંસ્કારોનું અંકુર ફૂટવાનું વિશેષ મધુર આકર્ષણ. મા એટલે સર્વસ્વ.

કરૂણા અને માનવ સેવાની મહાનતાના સંસ્કારો માતા-પિતા દ્વારા જ પ્રાપ્ત થાય છે. જ્યારે માતા-પિતા તંબુર બનતા હોય છે ત્યાં બાળક તેનો તાર બની જાય હો. આવા બાળકો પરિવારની અસ્મિતા તેમજ સનલાઈટ બને છે. બાળક માટે તો સંસ્કારો, વર્તન, નર્તનની મુડી જ જિંદગીનું ભાથું છે. જેણે સંસ્કારો તેમજ ગુણોનો હૃદયમાં રસ-રંગ ભર્યો છે તે એક દિવસ દેશનું કરોડરજૂં બનશે.

વાતાવરણના

નિર્દોષ અને ઉપયોગી વાયુઓ

અજબ-ગજબ

પૃથ્વી પરના વાતાવરણમાં ૭૮ ટકા નાઈટ્રોજન અને ૨૧ ટકા ઓક્સિજન છે. બાકીના એક ટકા હિસ્સામાં ઘણા વાયુઓ છે. પરંતુ તેમાં છ વાયુ એવા છે કે જે આપણા માટે ખૂબ જ ઉપયોગી છે. અને નિર્દોષ છે. હિલિયમ, નિયોન, આર્ગોન, ક્રિપ્ટન, ઝેનોન અને રેડોન નામના વાયુઓને 'નોબલગેસ' પણ કહે છે.

નોબલ ગેસ ઉપર વાતાવરણની અસર થતી નથી. અને અન્ય પદાર્થો સાથે રાસાયણિક પ્રક્રિયા પણ કરતાં નથી. આ વાયુઓને રંગ કે ગંધ પણ હોતા નથી. તે હંમેશા વાયુ સ્વરૂપે જ રહે છે. તીવ્ર ઠંડા વાતાવરણમાં પણ તે પ્રવાહી થતાં નથી.

હવાને લેબોરેટરીમાં ખૂબ જ ઠંડી કરી પ્રવાહીમાં ફેરવાય ત્યારે નોબલ ગેસ છૂટા પડે છે. આ રીતે મેળવેલા આ વાયુઓનો વિવિધ સાધનોમાં ઉપયોગ કરી શકાય છે.

હિલિયમ વાયુનો ઉપયોગ હિલિયમ બલુનમાં જાણીતો છે. નિયોન અને આર્ગોન રંગીન ટ્યૂબ લાઈટ કે રંગીન લેમ્પમાં વપરાય છે. રેડોન વાયુ ઝેરી છે. તેનો ઉપયોગ જમીનમાં પાણીની હાજરી, લોખંડના વેટિડંગની ચકાસણી કરવામાં થાય છે. ક્રિપ્ટન વાયુ ફાયરપ્રૂફ બારીબારણા અને દીવાલો બનાવવામાં વપરાય છે. ઝેનોન વાયુ તેજસ્વી પ્રકાશ આપતી આર્કલાઈટમાં વપરાય છે.

શરીરનો રાજા મગજ

પ્રાણી પક્ષીઓમાં મગજ શરીરનું સંચાલન કરનાર મુખ્ય અવયવ છે. જટિલ રચના અને કાર્યપદ્ધતિ ધરાવતું મગજ વિવિધ પ્રાણી પક્ષીઓમાં જરૂરિયાત મુજબ સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા શરીરનું સંચાલન કરે છે. મનુષ્યનું મગજ સૌથી વધુ ક્ષમતા ધરાવતું અને બુદ્ધિશાળી છે. માણસના મગજમાં અબજો જ્ઞાનકોશો હોય છે. આ જ્ઞાનકોશો ઉંમર વધે તેમ નાશ પામતા હોય છે. અને નવાં બનતા નથી. મગજનો ૬૦ ટકા સફેદ ભાગ પિયારવાનું અને ૪૦ ટકા ભૂખરો ભાગ સંદેશાવ્યવહારનું કામ સંભાળે છે. મગજનો સંદેશાવ્યવહારનું કામ સંભાળે છે. મગજનો સંદેશાવ્યવહાર માણસના મગજનું વજન તેના શરીરના લગભગ બે ટકા જેટલું હોય છે. મગજ નાનું હોવા છતાંય શરીરને મળતાં કુલ ઓક્સિજનનો ૨૦ ટકા હિસ્સો વાપરે છે.

વિશ્વનું સૌથી મોટું માલવાહક વિમાન

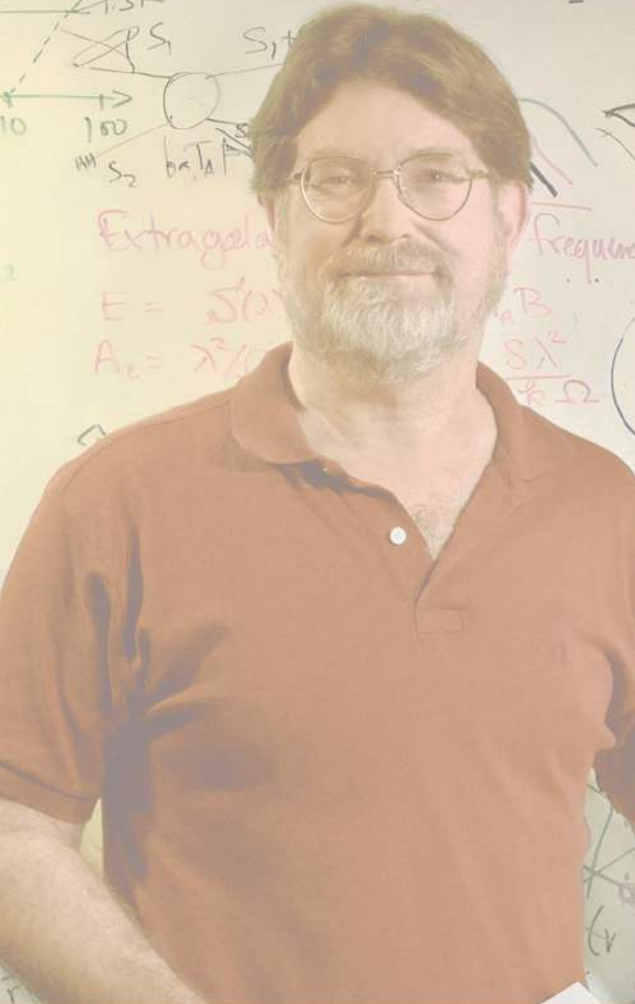
એન્ટોનોવ

વિશ્વના સૌથી મોટા વિમાન બોઈંગ વિશે તમે સાંભળ્યું હશે પરંતુ આ પ્રવાસી વિમાન કરતાંય મોટું વિમાન છે. એન્જિનિયરિંગની અજાયબી કહેવાય તેવું જંગી એન્ટોનોવ-૨૨૫ માત્ર માલસામાનની હેરફેર માટે જ વપરાય છે. આ વિમાન છ લાખ કિલોગ્રામ વજનનો સામાન લઈને ૪૮૦૦ કિલોમીટરની સળંગ મુસાફરી કરી શકે છે.

રશિયાના આ વિમાનના અન્ય આંકડાં પણ અદ્ય... છે. એન્ટોનોવની લંબાઈ ૮૪ મીટર છે. પાંખોનો ઘેરાવો ૮૮.૪ મીટર છે અને ઉંચાઈ ૧૮.૧ મીટર. તેનું કુલ વજન ૨,૮૫,૦૦૦ કિલોગ્રામ છે. આ તોલિંગ વિમાન કલાકના ૮૫૦ કિલોમીટરની ઝડપે ઉડે છે.

જ્યોર્જ એફ. સ્મૂટ

જ્યોર્જ એફ. સ્મૂટ એ અમેરિકાના નોબેલ વિજેતા ભૌતિક વિજ્ઞાની છે. તેમનો જન્મ ફ્લોરિડામાં થયો હતો. ઓહાઇયોની અપર આર્લિંગ્ટોન હાઈસ્કૂલમાં તેઓ ભણ્યા અને પછી ૧૯૬૨માં મેસેચ્યુસેટ્સ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજીમાં જોડાયા.

૧૯૬૬માં એમ. આર્થ. ટીમાંથી તેમણે ગણિતશાસ્ત્ર અને ભૌતિકશાસ્ત્રમાં બેવડી સ્નાતક પદવી મેળવી. ત્યારબાદ પાર્ટિકલ ફિઝિક્સમાં PHDની પદવી પણ મેળવી. એ પછી પણ તેઓ રોકાયા નહીં આગળ તેઓ કોસ્મોલોજી પણ ભણ્યા. તેમજ કોસ્મિક માઈક્રોવેવ બેકગ્રાઉન્ડ રેડિયેશન માપવા માટેની શોધ કરી. જ્યોર્જ સ્મૂટ હાલ યુનિવર્સિટી ઓફ કેલીફોર્નિયા, બર્કલેમાં ભૌતિકશાસ્ત્રના પ્રોફેસર છે. ૨૦૦૩ માં તેમને પ્રખ્યાત આઈન્સ્ટાઈન એવોર્ડ પણ મળ્યો છે. ૨૦૦૬ માં તેમણે ભૌતિકશાસ્ત્રમાં આપેલા વિશિષ્ટ યોગદાન બદલ નોબેલ પારિતોષિક મેળવ્યો.

થર્મોસમાં પ્રવાહી ગરમ કે ઠંડું જ શા કારણે રહે છે ?

દોસ્તો, થર્મોસમાં એવી કોઈ જ વસ્તુ નથી હોતી જે ચાને ગરમ રાખે. તો પછી અહીં આપણને સવાલ થશે કે ગરમ વસ્તુ થર્મોસમાં ગરમ કેવી રીતે રહેતી હોય છે ? અને ઠંડી વસ્તુ ઠંડી કેમ રહે છે ?

આપણું થર્મોસ બે બાટલીઓનું બનેલું હોય છે. મોટી બાટલીની અંદર નાની બાટલી હોય છે. બંને બાટલીઓ ફક્ત શૂન્યાવકાશ જ હોય છે. પંપ દ્વારા બે બાટલીઓ વચ્ચેથી હવા કાઢી લીધેલી હોય છે, જેને આપણે શૂન્યાવકાશ કહીએ છીએ. આમ બે બાટલીઓ વચ્ચે ખરેખર કશું જ નથી હોતું.

હવે તમે અંદરની બાટલીમાં ગરમ ચા રેડશો તો તેની ગરમીને પસાર થવા કોઈ માધ્યમની જરૂર પડશે અને ત્યારે જ તે બહારની મોટી બાટલી સુધી જઈ શકશે. પરંતુ ગરમી ઠંડીનું પહન કરી શકે તેવું માધ્યમ વચ્ચે નથી અને હકીકત એ છે કે હવા પિનાની શૂન્યાવકાશવાળી જગ્યામાં ગરમી પસાર થઈ શકતી નથી. આ કારણે ગરમ વસ્તુ કલાકો સુધી ગરમ જ રહે છે અને આ કારણે જ તેમાં ભરવામાં આવેલો ઠંડુ પ્રવાહી પણ ઠંડું જ રહેશે, કારણ કે બહારની ગરમી અંદર પહોંચી શકતી નથી.

વિવિધ પ્રકારના રેસા અને રાસાયણિક પ્રક્રિયા

આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે રેશમ, રૂ અને શાણ આ ત્રણ કુદરતી રેસા છે. પણ તમને ખબર છે મિત્રો, આવા કુદરતી રેસા પર રાસાયણિક પ્રક્રિયા કરીને તેને કુત્રિમ રેસામાં ફેરવવામાં આવે છે. પછી આપણે રોજબરોજની કેટલીય ચીજવસ્તુમાં તેનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આવા કુદરતી રેસા પર રાસાયણિક પ્રક્રિયા થાય એટલે તે નાઈલોન, એક્રિલિક અને ટેરેલિન જેવા માનવનિર્મિત- કૃત્રિમ રેસા બને. રાસાયણિક પ્રક્રિયાથી કૃત્રિમ રેસાને સાવ પાતળા અને તાંતણા સ્વરૂપના બનાવી શકાય. હવે આગળ જોઈએ કે નાઈલોન, ટેરેલિન અને એક્રિલિક રેસામાં શું ફરક છે નાઈલોન દેખાવમાં રેશમ જેવું હોય. તે મજબૂત સખત અને પાણી અવરોધક છે. કાર્પેટ, મોજાં, દોરી - દોરડાં, માછલી પકડવાની જાળ તેમજ પેરાશૂટનું કાપડ ઉપરાંત ઘણા બધામાં નાઈલોનનો ઉપયોગ થાય છે.

એક્રિલિકના રેસા ઉન જેવા હોય. સ્વેટર, શાલ અને ઘાબળા બનાવવામાં એક્રિલિકનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. ટેરેલિન રેસા પાણીનું શોષણ કરતા નથી. તેથી આ રેસામાંથી બનેલા કપડાં ઘોચા પછી ઝડપથી સૂકાઈ જાય છે. સાડી, શર્ટના કાપડ, બારી-બારણાના પડદા, વહાણોના સઢ, પાણીની પાઈપ બનાવવામાં આ રેસા વપરાય છે.

ડિજિટલ દુનિયા

આજના આ
ડિજિટલ યુગમાં
શાળા સાથે પણ
ડિજિટલી જોડાઈએ

(અહીં આપેલ ફોટો પર ક્લિક કરો શાળા વિષે ઓનલાઈન માહિતી મેળવો)

panchshilschool

+918866110011

panchshilschool

panchshilschool

હું અને મારા
ડી. કે. સર !!!

નાના-નાના કૃષ્ણ-રાધા સાથે જન્માષ્ટમીની ઉજવણી

શિક્ષક દિનની ઉજવણી...

